

Nr 628

Av herr **Persson** i Växjö **m. fl.**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 147, angående vissa prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, m. m.*

I proposition nr 147/1957 har Kungl. Maj:t bland annat framlagt förslag angående vissa stödåtgärder för personalen vid de nedlagda linberedningsverken i Växjö och Mellansel. Enligt förslaget bör en viss ersättning i form av gratifikation utgå i första hand till dem, som varit anställda vid linberedningsverken i sammanlagt fem år eller under längre tid. Arbetsmarknadsstyrelsen bör dock bemyndigas att efter prövning i varje särskilt fall tillerkänna gratifikationer även åt personal med kortare anställningstid än fem år, om särskilda skäl därtill föreligger. Gratifikationens belopp bör utgå med 100 kronor för varje påbörjat halvår av anställningstiden. Efter prövning av vederbörande länsarbetsnämnd och i samråd med arbetstagarorganisationer och ifrågavarande kommuner bör vissa äldre anställda och invalider samt andra personer med svårt handikapp därutöver erhålla extra tillägg med 50 procent av den utgående gratifikationens belopp. Förslaget innebär vidare att änkan efter disponenten vid Mellanselsverket tillerkännes ett särskilt belopp av 1 600 kronor.

Föredragande departementschefen har i propositionen i huvudsak anslutit sig till det av arbetsmarknadsstyrelsen i skrivelse den 19 februari 1957 framlagda förslaget till stödåtgärder. Föredraganden har emellertid icke godtagit styrelsens förslag att gratifikationen generellt skall tillerkännas anställd, som haft en sammanlagd anställningstid av tre år och däröver, och icke heller förslaget att gratifikationen i fall då gratifikationsberättigad person avlidit före utbetalandet bör tillerkännas den avlidnes maka (make).

Arbetsmarknadsstyrelsen har i den ovan nämnda skrivelsen bland annat anfört, att nedläggandet av linberedningsverken i Växjö och Mellansel medfört arbetslöshet och ekonomiska förluster för personalen, vilken skäligen bör erhålla ersättning härför. En differentiering av ersättningarnas storlek, som tar hänsyn till de ekonomiska förlusterna i varje särskilt fall, skulle enligt styrelsens mening möta stora praktiska svårigheter. Styrelsen har därför ansett att det system, som tillämpades vid avvecklingen av hampberedningsverket i Värmbol, bör tagas till huvudsaklig förebild för stödåtgärderna i förevarande fall. Beträffande Värmbolverkets personal föreslog styrelsen, att till varje person, som vid driftnedläggelsen var anställd vid verket, skulle utgå en gratifikation med visst belopp per anställningsår. Riksdagen godtog detta förslag med den ändringen, att det skulle erfordras en anställningstid av minst fem år för att någon ersättning skulle utgå. Detta medförde en markant skillnad mellan dem, som erhöll lägsta gratifikationsbelopp, och dem, som ej erhöll någon som helst ersättning.

För att bland annat undvika denna olägenhet föreslår styrelsen nu, att ersättning skall utgå till dem, som varit anställda tre år eller mer. Vidare anser styrelsen att gratifikationen i fall då gratifikationsberättigad person avlidit före utbetalandet bör tillerkännas den avlidnes maka (make).

Enligt vår mening talar starka skäl för arbetsmarknadsstyrelsens förslag, att ersättning generellt skall utgå till dem, som har en anställningstid av tre år och däröver och att utbetalning till efterlevande maka eller make i de nämnda fallen skall verkställas. Av styrelsens utredning framgår att av den berörda personalen ett betydande antal kan bedömas ha stora svårigheter att erhålla nya anställningar. Särskilt gäller detta de i Växjö friställda på grund av deras höga medelålder. Av denna personal har 10 män och 3 kvinnor varit anställda 3—5 år. I Mellansel uppgår motsvarande antal till 5 män och 3 kvinnor. För dessa sammanlagt 21 friställda synes det enligt vår mening icke befogat att verkställa en prövning i varje särskilt fall.

Under åberopande av det anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att gratifikation skall tillerkännas dem, som varit anställda vid linberedningsverken i Växjö och Mellansel tre år eller därutöver med 100 kronor för varje påbörjat halvår av anställningstiden och att sådan ersättning i fall då gratifikationsberättigad person avlidit före utbetalningen av gratifikationen tillerkännes den avlidnes maka (make).

Stockholm den 10 april 1957

Fritz Persson

Hjalmar Gustafson
i Dädesjö

Erik Magnusson
i Tumhult

Erik Strandh

Fridolf Jansson
i Benestad
